

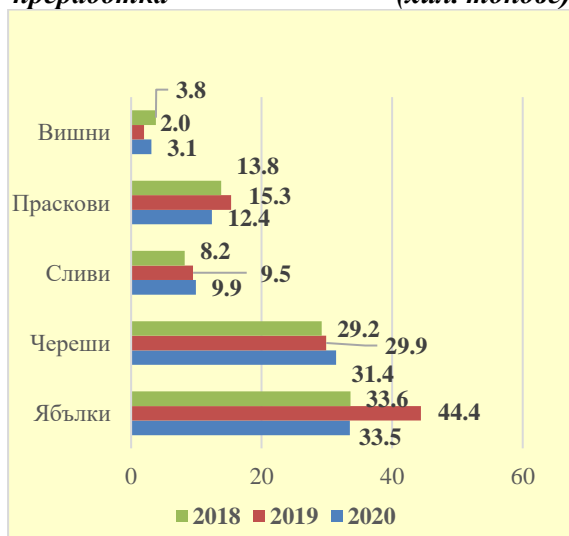
Дейност на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци в България през 2020 година

През 2020 година са преработени 99.3 хил. тона пресни плодове и 115.3 хил. тона пресни зеленчуци. Произведена е 96.9 хил. тона готова продукция от плодове, а готовата продукция от зеленчуци е 82.3 хил. тона (включително плодово-зеленчукова и от гъби).

За дейността си през 2020 година са предоставили статистически данни 203 предприятия. Като търговски дружества са регистрирани 91% от предприятията, преработващи плодове и зеленчуци.

С най-голям дял от преработените плодове са ябълките, черешите и прасковите. От преработените зеленчуци с най-голям дял са домати, пиперът и картофите.

Графика 1 Пресни плодове, доставени за преработка (хил. тонове)

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2020 г.

Графика 2 Пресни зеленчуци, доставени за преработка (хил. тонове)

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2020 г.

Преработени са 99.3 хил. тона пресни плодове (таблица 1), което е с 13.1% по-малко от предходната година. От преработените плодове с най-голям дял са доставените от български производители – 55.4%, следват внос от трети страни – 20.8% и доставките от ЕС – 15.3%. Предприятията стопанисват 578.5 хектара площи, от които са доставени 4.5% от преработените плодове. Делът на плодовете, преработени на ишлема е 4% (таблица 1).

Преработени са 115.3 хил. тона пресни зеленчуци (таблица 2), с 9.5 % повече от предходната година. От преработените пресни зеленчуци с най-голям дял са доставените от български производители – 81.8%, следват доставките от ЕС – 4.7%, и внос от трети страни – 2.6%. От площите, стопанисвани от предприятията (379.8 хектара), са доставени 9.1% от преработените зеленчуци. На ишлема са преработени 1.8% от зеленчуците (таблица 2).

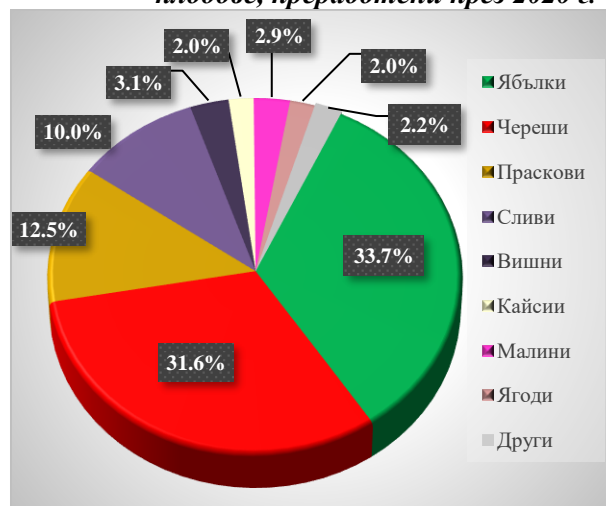
Резултати и анализи

112 предприятия преработват пресни плодове през 2020 г.

С най-голям дял от преработените пресни плодове са ябълките – 33.7%, черешите – 31.6%, прасковите – 12.5%, и сливите – 10% (графика 3).

В производството на готова продукция са вложени 2.6 хил. тона плодови концентрати или други междинни продукти, като 49.8% са местно производство, доставките от страните на ЕС са 14.7%, а вносът от трети страни е 35.5%. Количеството вложени плодови концентрати и други междинни продукти от ягоди е 490 тона, от вишни – 431 тона и от праскови – 316 тона.

Графика 3 Относителен дял на пресните плодове, преработени през 2020 г.

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2020 г.

139 предприятия преработват пресни зеленчуци, картофи и гъби през 2020 г.

С най-голям дял от преработените зеленчуци са домати – 35.9%, следват пиперът – 20.4%, и картофите – 13.1%. Патладжанът заема четвърто място с 6.1% от преработените зеленчуци (графика 4).

В производството на готова продукция са използвани 6.8 хил. тона зеленчукови концентрати или други междинни продукти, като 58.4% от тях са местно производство, 29.2% са доставки от ЕС и останалите 12.5% са внос от други страни. Най-големи количества зеленчукови концентрати и полуфабрикати са от домати – 5 156 тона, а от пипер са вложени в производството 815 тона.

Графика 4 Относителен дял на пресните зеленчуци, преработени през 2020 г.

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2020 г.

Таблица 1: Основни видове пресни плодове, преработени през 2020 г.

(хил. тонове)

Вид	Брой предприятия	Производство от площи, стопанисвани от предприятията	Доставени от български производители директно или чрез търговци	Доставки от ЕС	Внос от трети страни	Плодове, преработени на ишлема	Общо:	
Ябълки	40	1.83	9.88	1.56	с	с	33.46	33.7%
Череша	42	0.50	21.93	6.28	с	с	31.44	31.6%
Праскови	26	-	6.45	5.99	-	-	12.44	12.5%
Сливи	39	0.82	8.74	с	с	0.23	9.94	10.0%
Кайсии	19	с	1.22	0.49	-	с	1.95	2.0%
Вишни	41	с	2.84	с	-	с	3.06	3.1%
Малини	38	0.48	1.74	-	-	0.62	2.84	2.9%
Ягоди	40	0.35	0.88	с	с	0.58	1.97	2.0%
Други	51	0.19	1.32	0.59	с	с	2.20	2.2%
Общо:	112	4.44	55.00	15.15	20.65	4.06	99.30	100%
%	///	4.5%	55.4%	15.3%	20.8%	4.0%	100.0%	

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2020 г.

Таблица 2: Основни видове пресни зеленчуци, преработени през 2020 г.

(хил. тонове)

Вид	Брой предприятия	Производство от площи, стопанисвани от предприятията	Доставени от български производители директно или чрез търговци	Доставки от ЕС	Внос от трети страни	Зеленчуци, преработени на ишлеме	Общо:	
Домати	54	с	41.14	-	с	-	41.36	35.9%
Пипер	84	1.48	19.66	с	1.27	с	23.47	20.4%
Патладжан	31	с	6.41	-	с	-	7.07	6.1%
Корнишони	34	0.29	1.19	с	с	-	2.02	1.8%
Фасул – зелен	11	с	2.16	-	-	с	2.67	2.3%
Грах – зелен	9	с	1.96	-	-	с	2.36	2.0%
Главесто зеле	44	с	1.75	с	с	-	3.60	3.1%
Моркови	48	с	1.89	с	с	с	2.83	2.5%
Лук кромид – зрял	15	с	1.31	с	-	-	1.34	1.2%
Картофи	22	с	6.87	с	-	с	15.15	13.1%
Гъби	29	с	2.01	0.06	с	-	2.47	2.1%
Други зеленчуци	71	1.92	7.92	с	0.09	с	10.97	9.5%
Общо:	139	10.53	94.27	5.44	2.98	2.09	115.31	100%
%	///	9.1%	81.8%	4.7%	2.6%	1.8%	100%	

Източник: МЗХГ, отдел “Агростатистика” – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2020 г.

Производство на готова продукция от плодове и зеленчуци през 2020 година

През 2020 г. готовата продукция от плодове е 96.9 хил. тона. Делът на консервите (вкл. конфитюри и компоти) е 47.8%, замразените плодове са 12.4%, а плодовите концентрати и сокове представляват 13.8%. Тези три основни продукта съставят 74% от произведената продукция от плодове (таблица 4).

В произведената продукция от праскови са вложени 12.1 хил. тона пресни праскови, като са получени 33.8 хил. тона готова продукция.

Реализацията на готовата продукция от праскови в ЕС е 26.2%, в България са продадени 5.1% и за трети страни са предназначени 4.1% (таблица 3).

В произведената продукция от вишни са вложени 2.9 хил. тона пресни вишни и готовата продукция е 3.6 хил. тона, в т.ч. 1.4 хил. тона замразени вишни (39.9%), а компотите и сладката са 1.7 хил. тона (47%). Реализацията в страната е 38.1%, в страните от ЕС са реализирани 26.2%, а в трети страни са изнесени 11.9% от реализираните количества. На склад към 31.12.2020 г. са около 1 000 тона (таблица 3).

В готовата продукция от череши са вложени 31.2 хил. тона пресни череши. Произведената продукция е 24.5 хил. тона. На склад са останали 11.9 хил. тона (таблица 3).

Таблица 3: Готова продукция от праскови, вишни, череши, домати и пипер

(хил. тонове)

Готова продукция от:	Начални запаси към 01.01.2020 г.	Вложени пресни суровини	Вложен концентрат	Произведена готова продукция	Реализация в страната	Изпращания за ЕС	Износ за трети страни	Запаси към 31.12.2020 г.
Праскови	15.5	12.1	0.2	33.8	2.5	12.9	2.0	31.9
Вишни	0.6	2.9	0.2	3.6	1.6	1.1	0.5	1.0
Череша	13.1	31.2	0.1	24.5	12.6	с	с	11.9
Домати	5.0	37.9	1.8	15.3	11.4	2.0	1.2	5.7
Пипер	6.1	18.7	///	12.0	7.4	3.0	0.6	7.1

Източник: МЗХГ, отдел “Агростатистика” – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2020 г.

През 2020 година готовата продукция от зеленчуци е 80.2 хил. тона. Продукцията от гъби е 1.95 хил. тона, а 0.1 хил. тона е плодово-зеленчукова. Около 56.7% от произведената продукция от зеленчуци е от консерви (табл. 4).

В производството на 15.3 хил. тона готова продукция от домати са вложени 37.9 хил. тона пресни домати (таблица 3). Консервираните домати заемат 18.9% от продукцията от домати, доматиеният концентрат със сухо вещество над 12% е 46.7%.

В страната е реализирана 56.2% от продукцията от домати, изпращанията за ЕС са 9.9%, а износът за трети страни е 5.9% (таблица 3).

В продукцията от пипер са вложени 18.7 хил. тона пресен пипер, като са получени 12 хил. тона готова продукция. Печеният пипер е 50.4% от готовата продукция, а замразеният – 33.1%.

Реализираната готова продукция от пипер в страните от ЕС е 16.6%, в България – 40.9%, а за трети страни са изнесени 3.3% (таблица 3).

Таблица 4: Готова продукция от плодове и зеленчуци, произведена през 2020 г. (хил. тонове)

Произведена продукция	Прясно пакетирани	Замразени	Сушени	Туршии	Консерви	Концентрати и сокове	Други продукти	Общо
От плодове	1.93	12.00	0.65	///	46.32	13.39	22.6	96.89
От зеленчуци	1.85	15.56	0.21	1.89	45.50	14.80	0.41	80.22
Смес (от плодове и зеленчуци)	-	-	-	///	с	с	-	0.10
От гъби	0.52	0.59	0.29	///	0.55	///	-	1.95
От картофи	с	0.20	-	///	-	///	0.19	с

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2020 г.

Таблица 5: Реализация на готовата продукция през 2020 г.

Реализация:	От плодове		От зеленчуци	
	(хил. т.)	%	(хил. т.)	%
- в страната	35.77	26.7%	56.87	48.4%
- в ЕС	30.45	22.7%	18.20	15.5%
- в трети страни	9.81	7.3%	7.71	6.6%
- на склад към 31.12.2020 г. и други (брак)	58.07	43.3%	34.74	29.5%
Общо	134.10	100%	117.52	100%

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2020 г.

Делът на готовата продукция от преработени плодове, реализирана в страната, е 26.7%. Изпращанията за ЕС са 22.7%. Износът за трети страни е 7.3% от общата продукция. Делът на количествата от плодова продукция на склад към 31.12.2020 г. и други (брак) е 43.3% (таблица 5).

Реализираната в България готова продукция от преработени зеленчуци е 48.4%, изпращанията за ЕС са 15.5%, а износът в трети страни е 6.6%. Делът на зеленчуковата продукция на склад и други е 29.5% (таблица 5).

Методология на изследването

Изчерпателност: Наблюдението е изчерпателно за всички предприятия, преработващи плодове и зеленчуци, като за съставяне на списъка е използвана информация от регистри на БАБХ и предходни статистически изследвания.

Статистическият въпросник съдържа 21 въпроса на четири страници, включващи информация за доставените и преработени количества плодове и зеленчуци, за произведената готова продукция и за реализацията ѝ.

Провеждане на изследването: Изследването е организирано и проведено от отдел "Агростатистика" към МЗХГ в периода от февруари до май 2021 г. чрез областните дирекции „Земеделие“. Предприятията са анкетирани от експерти по агростатистика от ОДЗ за получаване на необходимата информация.

Обхват на изследването: Проведеното изследване е отраслово. В списъка са включени за анкета 222 предприятия, от които 203 имат като основна или второстепенна дейност преработка на плодове и/или зеленчуци на територията на страната през наблюдаваната година.

Конфиденциалност – националните правила за определяне на конфиденциалността са дефинирани в Закона за статистиката. Съгласно чл. 25 не могат да се разгласяват или предоставят индивидуални статистически данни, както и статистическа информация, която обобщава данните за по-малко от три статистически единици или за съвкупност, в която относителният дял на стойността на изучаван параметър на една единица е над 85 на сто от общата стойност на този параметър за всички единици от съвкупността.

Достъпност и прозрачност – данните за преработените плодове и зеленчуци, за произведените продукти от тях и реализацията им са достъпни за потребителите на сайта на МЗХГ:

<https://www.mzh.government.bg/bg/statistika-i-analizi/izsledvane-rastenievadstvo/danni/>

Използвани символи:

- “0” статистическите величини са равни на “0”;
- “с” статистическите величини са конфиденциални;
- “/” статистическите величини са по-големи от нула, но са по-малки от 0.01 хил. тона.

Публикацията е приключена редакционно на 26 октомври 2021 г.
Изготвил: МЗХГ, отдел "Агростатистика"
Композиция и печат: МЗХГ, отдел "Агростатистика"

За повече информация: МЗХГ, отдел "Агростатистика"
Тел. 02/985 11 100;
E-mail: agrostat@mzh.government.bg www.mzh.government.bg